

16. III. 1887.

7. num.

LIETUVISZKASIS

BALSAS

redomas Jono Szlupo,

iszeitta trissyk ant mėnesio; kasztuoja ant metu 2 dorėlu, o Auropoje du ir
pusę dor. Atskiras numeris 7 centai. Už coli apgarsinimn ant metu 10 dor.

o wieną syki garsinant 20 centu už kožną eilę.

Entered at the Post Office at New York as second class matter.

TRIGLAAS

METAS.

NEW YORK.

Adrcsas Rėdystės: Jonas Sziupas, 43 Spring st., New York.

Kromas Aud. KAPOCZIAUS.

Parsiduoda kawa, miltai, cukrus, arba-
ta, marszkinei, keli. ės ir wisokie daig-
tai, kokie tik yra reikalingi dėl žmogaus.
Asz taipgi užsipraszau wisus brolus lie-
tuwininkus, kad neužmirsztu atlankyti
manę svt

S. MAIN St. Shenandoah Pa.

Kitose duryse no bankos,

Fergusono mure.

ANAS WYSZNIAUCKAS,
žinomas gerai hetuwiams Amerikoje,
gywena po No 383 Grund st., New York
dabar atidarė AGENTURA, tai yra par-
duoda szifkortes, iszmaino pinigna
parduoda tikietus ant geležinkelu ir it
už pigiausia prekią.

AGENTAI L. Balso: Szenandoryje M-J. Andriukaitis, M. Janczaitis,
Baltimorėje W. Senkus, Clevelande J. Almonaitis; Jersey Cityje Kazys Gilus,
Wiljamsburge W. Matulewyczius; Naujorke P. Pasiackas ir W. Džian-
kauskas; Brukljne R. Paškauskas, Waterburyje ir Union Cityje K. Baltruko-
nis ir Sadlauckas; Mahanoy Cityje Milauckas, Ausziura ir Budwėža; Wilkes
Barieje J. Aleksnitis.

MAX REESE

21 S. Main SHENANDOAH Pa.

pardavėjas likieriu ir cigaru, yra podraug
wisatiniu AGENTU dėl wisu garlaiwiu Hamburgo, Brėmos ir Antwerpos,
g. unczia pinignus i wisas dalis Rusijos, Wingrijos, Lenkijos ir Lietuwos ir
pigiausia prekią. Nėkas czia nebus prigautas. Gywenu pagal banką.

T. V. JARVIS CHRISTOPHERS,

adwokatats [counsellor at law]

NOTARY PUBLIC

5 & 7 Murray st., New York,

Grinczia 34 35 & 36. 10 ryt. iki 6 wak.

Gywenu: 146 Madison st., New York
iki adynai 9.30 rytą ir no 6 iki 7.30 wak.

Užmokėjo už L. Balso:

J. Kunickas \$ 1, J. Kaminskas \$ 0.50

J. Maczys 1 rbl., P. Žalnėraitis \$ 2

M. Baltaitis \$ 2, Jon. Waisznys \$ 2

J. Mažeika \$ 1, kuningaiksztis Puz-

na \$ 2.75, kn. Ign. Mickewyczia 1 rbl.

ITURIS 7 NUM. L. BALSO.

Szernas. Tėwyniszki balsai, l. 77.

Szernas. Senowiszki Lietuwos pi-

ningai, l. 83.

A. isz B. Jonas Juszkwyczius, l. 84.

Gromatas

l. 86.

Politikiszkos naujienos, l. 92.

TEWYNISZKI BALSAI.

I.

Musu kelai ir norai.

Kur einame? ko geidžiame? ar geismai ir kelai musu stoji kur norint prieszais kelus kitu? ar siekiame turto kitu? Geismai musu, kelai, fureis waikszioti norime patys ir wedzioti tamsesnius brolus, wisą tautą — sueiba in wieną wietą, kuri yra: užlaikymas tautybės ir wisu ko, kas jai priguli: kalbos, tikėjimo, paprocziu no amžiu tarp musu isiweissiu; kilimas augsztyn, igaiwinimas musu pacziu lietuwiszkos kulturos ir kilimas doriszkas ir ekonomiszkas musu tēwynēs. Tie musu norai swetimo nereikalauja ir negeidžia, ne stowi nėkur priesz szios dienos doriszkus ir diewiszkus prisakymus, nesiprieszina nėkur teisybei, per ką negali ir prieszintiesi tikriems reikalams waldziu. Be reikalo perserga wyresnybę [jijė ir be to akis ant musu iszpustas laiko] ans begėdiszkas, neteisingas oficijalizzkas laikrasztiis W a r s z a w s k i j D n i e w n i k dēl tautiszko kilimo lietuwiu, be reikalo szaukia, idant uždriaustu tą krutėjimą musu dwasēs — mēs negeidžiame swetimo, nesiekiame ir subsidiju už melą ir platinimą neteisybiu, kaip kad gauna 'Dniownik', nelaukiame ir naudos, kokią szitas be sąžinės laikrasztiis gauna isz priwerstos, palieptos prenumeratos. (Wienas isz waitu Lenkijos, kuris matydamas menkus turtus sawo walszcziaus atsikalbėti norėjo no palieptos prenumeratos, buwo už tai aumestas no waitystos ir pasodintas i kalėjimą. Tokeis tai nuogandžeis keleis wyresnybė paguodžia begėdiszkus sawo tarnus ir ju turtus daugina; tokia tai pas mus walnybė!) Nesuprantame lygei, ką nori prigauti 'Dniwnikas' su pasigērėjimu szaukdamas: „mēs kelame sawo swetimas tautas, bet ju nenaikiname!“, ar sawo sąžinę? tą, juk matome, jau senai pardawė; o bene norėtu mus prigauti? tik tas dalykas nėra galimas, nēs waisei melo ir begėdystės ant musu sprando skaudžei puola ne no szendien. Kas dieną mēs meldžiame Diewo sawo žodžiais: Wieszpatie! atitolink no musu geradarystes wyresnybės Rus.jos, nēs kožna isz ju yra dēl musu nauju prispaudimu, nauju uždraudimu, rusiaurininimu mums uždarblio, apsunwinimu gywenimo, smaugimu dwasēs ar sąžinės' Negali 'Dniwnikas' mislyti ir apie apgawimą swetimu, tolingesniu tautu, nēs ir tos naminę rusiszką polytiką pažysta, bene geriaus kaip patys begėdiszki melagei raszėjai, kurie gali newisai suprianta, kaip ju mokinimas ir ju idėjos yra skaudžios tiems kuriuos pasiekia. Jau Bluntszli pasakojo, kad žodis t e i s y b ē rusiszkoje kalboje nėra reikalingas, nēs rusai jos nepažysta. Kalbose szios dienos Bismarkio randasi neretai alluzijos i tą rusiszką teisybę.

Apie ję garsina teisingai nesyki ir angliszki laikraszezei. Rymėnai susirinkę dėl priėmimo bułgariszkos deputacijos szaukė: szalin rusu despotizmas, teguwoja wałna Bułgarija! Rusijoje juk kalbėti ir platinėti teisybę yra uždrausta: kitur ji wałnai platinasi, užslėpti ten negalima, kur nesiekia despotiszkos uždraudos. Jei taip ję pažysta tie, kuriu ta teisybė nesiekia, kaip-gi turi suprasti tie, ant kuriu sprando tos dowaniaš skaudžei puola. Tasai pats Dniewnikas raszte nekurio docento Warszawos uniwersitėto (nėra kę pawaydėti gilos isz-minties ir mokslo tokiu docentu, nepawaydime mės jam ir naujos jo sutwertos dorybės) mokina, kad smulkioms tautoms Rusijoje laimę duoda dideli plotas walstijos ir druta bei kieta kumsczia wieszpataujanczios tautos. Prigimtosios tiesos ir jausmai žmoniu wisur ant swėto yra lygus: ko nori aurei Airijoje, lenkai Prusuose ar Rusijoje, indai Indijoje ar Meksikoje, ko geidžia skwėnai Austrijoje, papuai pakrautėse Maklajo — to geidžia ir lietuwei Rusijoje; dideli plotai tundru ir kieta wieszpataujanczios tautos kumsczia, kurios nėks neuž-laiko, idant ant sprando tu nepuļtu, kuriems teisybę liepia no neteisybės ap-ginti. Nei wieua swėte tauta kiek nors kultura apimta nenori nuskwėsti swėti-mose wilnyse; ar wilnys tos yra giminingos ar swetimos, yra wis tiek, koznas žiuri, idant jose neprigertu, nenužudytu nėko isz sawo turto. Ka p imanyda-mi ginasi no tokios neprietelingos, ryjanczios wilnies, nei jokio ginklo nene-kindami, idant ję tiktai atstūmti galėtu. Kaip publicistikoje taip moksle ir kałbose perdėtiniu wyresnybės, taip gywenime Rusijoje teisybė yra mindžioja-ma: czėse apgynimo daktariszkos dissertacijos Petrapilės mokslo sąnariu tapė pripažintas daktariszkas diplomas už dissertaciję: 'Politika Wytauto prieš Grunwaldę' ne dėlto, kad ji tiktu su istoriszka teisybe, nės tą rado wisi ne-ėsant, bet dėlto kad dissertacija yra paraszta rusiszkoje dwasioje. Łaike ati-dajymu Kurziamiszkos moteriszkos seminarijos Zonewicz mokino, kad gy-wentojams tos apigardos reikia priimti stacziatikiszka tikėjimę ir rusiszka kalbę, kokia ten no amžiu nėwa yra buwasi, idant tuomi taptu mielais augst-čiausiam perdėtiniui wyresnybės, cėsorini; be to negali buti tos meilės (t ip tai yra suprantama apikanta). Kę tiktai wėlei 'Nowoje Wremia' prie progos jubilėjinės szwentės no pradžios łatwiszkos literaturos, juokiasi isz jos, nės pagal žinię to laikraszezio łatwiszkos literaturos nėra. Ne musu tai kaltė, kad moksliszkos žinios mokinto areopago 'Nowoje Wremia' nedaug tolaus siekia už mokėjimę raszyti. Tolaus tasai laikrasztis duoda prisakymus łatwiams: 'pas-kutinieji istatymai iszduoti dėl Baltiszku rėdybu galėjo łatwiams parodyti, jog jiems reikia eiti ne keleis draugu tautystės' Ne musu yra dalykas apszwiekti smagenyczię tokiu rusu mokintuju. Juokiasi tasai laikrasztis ir isz łatwiszko teatro ir negali suprasti, kodėl jam Rygos mėsto rodę paskiria paszaļpę. Tegul musu brolei łatwei suprantą, ko nori no ju cėsorius rusu; jei jiems miela yra łewiszka kalba ir wałna tikėjimiszka sąžinė, tegul saugojasi geradaryscziu ir meilės užžiurėtoju waldzios. Mės neužginamė to, kad ponystės tikėjimas yra

augšcziausias ant swėto, nės matome, kad ponystės tikejimiszka apikanta, dėl užlaikymo joje sawo prozelitu, turi istatymus, kokių szendien jau ant swėto nėra. Žinome, kad už atpuoliną no to tikėjimo pagal padėjiną istatymu netikėlus gabenti reikia i Siberiją, žinome, kad dėl saugojimo netikinczių buwusiu unitu yra tam tikra palicijos priežinra, kad katalikams yra uždaryti kelai prie wyresnybės ir kareiwu eilėse augsztesnės wietos. Tikėjimas stowintis ant taip twirto ėtiszko pamato, paremtas ibaudimu, turi buti geriausias ir augšcziausias, wienok suprantame, kad ir swetintikei myli sawo tikėjimą, nors jis netaip twirtu stowi ėtiszka, ir szendien, no paszarwojimo szwentos inkwizicijos, nėkur taip plāczia apikanta pasigirti negali, neturi priewartos istatymu, nei kumsczių ju pildytoju ir užziurėtoju. Bet atmeskiamė ginczų nereikalingus su tais, kurie ir taip musu nesupras, kurių jausmai teisybės yra kitokie dėl ju paczių, o kitokie turi buti dėl musu, kurie swėtiszka teisybę ir neteisybę jaučia tiktai dėl Austrijos, kur reikalingumą jos iszpažysta, bet ne namie, kur patys laikosi kitokių prisakymu, nės tie jiems asabiszka yra naudingesni. Jie mums ir neatsakys, laikydamiesi principu, kad silpniesiems ir rugoti negali buti pawelyta, kuriems lygei už gerus ar piktus darbus reikia tik garbinti ir szłowinti geradarystes wyresnybės. Tuosyk musu žodžei butu isz tikro paminėti; wienok ne musu tai kalte, kad taip daryti negalime, nės pikti darbai mums baisei yra skaudus, o tokių tiktai ir susilaukiamė no rusu.

Kada lietuwius istorija rodo apgynėjus rusu, kada tie silpni buwo, Wytautą ir patys rusai sawo gelbėtoju apszaukė. Kada wienok laimė galybės nors ant trumpo laiko no lietuwu atsikreipė, rusai ir senowėje kitokios ėtikos laikėsi. Rusijos žmonių priežodis iszlaikė tyrioniszka pasielgimą kuningaikszczi Romano, kuri jau patys peikia, kad jisai su lietuwis žiamę arė. Szios dienos rusams bene jau ir tokios neteisybės nepakaktu, nės kitokios ėtikos juosius pamokina wadowai ir kuingos, ar popai isz pamokslinczių cerkwėse, ar tai wyresnybė paliopimuose, jau bene tiktai szendien nemoka jie pasirodyti teisingais dėl tu, kuriuos užkėsti nestengia. Artimesniuose czėsuose daugiaus tokių dowanų randame. Augšcziausias paliopimas 1827 m. uždraudė lietuwius ukininkus priimti lygei i widutines mokslawietes, kaip ir i akadėmiją, uždarė tuose metuose su wirszumi 130 ukiszku mokslawieczių. Netaip jau elgėsi wyresnybė senowės lenku, nesunkino ukininkams apsiszwietimą, bet jo užteko, idant ukininkas bajoru pastotu. Kam nežinomi yra žodžei Stapono Batorio, kurio 300metini paminėjimą pereiname mėnesyje apwakszcziwo Krokuwoje, kada pasitkęs Wilniuje sutriskusi studentuką ant ulyczios pasakė: 'disce, puer, ego te faciam Mości Panie'. Tai rodo ir skaitlus mokslawieczių Lietuwoje didesnis tuosyk ne kaip szendien; jos turėdamos neutraliszka mokslawietes kalbą menkiaus traukė i nutautimą ne kaip szios dienos rusu mokslawietes. Dėlto už nupuoliną apszwietimo Lietuwoje jau ne lenkus pritinka mums kaltinti. Tolans uždarė ir garsią Wilniaus akadėmiją, iszwalkiojo jos turtus,

užgrėbė fondus ir stipendijas, kurias buvo eilės giminu sudėjusios. Po 1868 m. uždarė visas parapijiskąs ir klostorines moksławietes, lygei pusę ėsanczių skautlaus gimnazijų, uždraudė kningas spaudinti, o kaip yra Suwałku rėdybojrenka ir seniaus iszleistas maľdu kningas, kuriu turėtojai dar ir koras moka. Tokiu dowanu, neiszimant jau ir senowės Peruwijos, kur inkai iwesdawo sawo kaľbą, bet nėkur nedraudė dailinti ir kelti ėsancziąs, nėkur nėkada nebuwo ir nėra. Idant nedaleisti tarp lietuwiu iszsiplatinimo apszwiestunu. uždrausta juos priimti i wyresnybės wietas ir uždrausta wisokius draugijiszkus darbus ar tai ekonomiszkus ar moksliszkus, uždarė uždarbi kiek nors mokslingesniam lietuwiui tarp jo wiengenczių, idant tamsesni lietuwei negalėtu pasikelti ir nesuprastu sawo padėjimo. Wisuose dalykuose gywenimo mės ne sanareis walstijos ėsame pastatyti. bet kalineis baisiausei prispaustais wienos ti tai dalies tu sanaru, kurie sawę ponais musu ėsą garsina. Ekonomiszkai mės lygei ėsame naiknami. Isakmė wyresnybės uždraudė katalikams pirkinėti žiamę, sunkina jiems paszalpą banku ar nustumia no jos, sumažina tuomi paczių eiles lenktynininku, nužiamino werczią musu turto, idant mus kwiwdydami palengwintu pirkimą sawo užstotiniems. Moksławietėse laikomose uż musu tiktai pinigus, be wyresnybinės paszalpos, iszwyta musu tėwiszka kaľba, taip jau iszwyta ir isz waldžios wietu. Kas norint atwykęs i musu tėwynę nors isz netolimos Prusu Lietuwos ir pažinęs priespaudą, kokioje mės ėsame, tikrai gal parubežiuose jieszkoti, ar neras persargos paraszo: "mer me si va nella citta dolente", kaip kad ant wartu Dantės pragaro. Tokia persarga tikrai butu teisinga, idant nėks czionai neetu, iszskyrus wokieczius, kuriu bijosi. Mės papratome už wisą piktą kaltinti lenkus; bet paklauskiamė patys sawęs, kuomi tuose dalykuose lenkai yra kalti? Waidas musu su lenkais – tai diwersija dėl atkreipimo musu akiu no tikruju musu neprietelu, tai yra miľtai, kokius maľame dėl pyrago musu spaudėjams. Kada wisiems reikia rupintiesi apie pagerinimą ateituwės, ne laikas yra minėti kaltes pereituwės.

Tokios tai nekuriuos (anž iszrokawimo wisu ir wietos netektu) geradarystės mus siekia, bet už ką, mės nežinomė, nusikalstie netiktai nėku mės nenuskaltome, bet iksziuolaik maiszto nėkėdamai spangei pildėme wisus norus musu liepėju. Isz užmetinėjimu mums kaltenybiu tiktai wieną pripažinti galime, butent kad mes tolinamėsi ir lenkiamėsi no rusu; bet ir czion mės tolintiesi ėsame priwersti. Negalime artintiesi ir lysti i eiles tu, kurie mums gywelime, rasztuose sawo, istatymuose neužkantą rodo, kur žodžei musu yra iszjuokiami ar apskundžiami. Dėl tokios priespaudos istatymai iszduoti tapė be musu pasiklausimo; dėlto matomai artinimasis musu neyra geidžiamas ir reikalingas musu spaudėjams. Kaip jie musu nereikalauja, ir mės turime rupintiesi kaip apsieiti be jų. Jie neturi i mus pasitikėjimo, ir mės jų darbams iszsiikėjimu mokėti negalime. Ir prie tos wienok neteisybės, kokioje ėsame, mės nėkur nestojame priesz tikrus reikalus walstijos, prieszais reikalus rusu, nės

mēs nereikalaujame rusu turtu ir turtu valstijos, bet ginti tautystę, savo gyvybę, kuri jau yra musu turtas, nei jokie istatymai nei norai lygei diewiszki kaip ir žmogiszki, politikiszki ar welniszki uždrausti nėkam negali. Dievas sutwėręs wisokius ant swėto gywunus, dawė wisiems draugė ir norą užlaikymo sawo gywybės, ir delto jie pildydami pasinaudodami tą dowaņą sutwertujo turi kariauti už sawo butybę. Norai musu, kaip nekartą jau minėjome, nėkur nestoja priesz principus teisingumo, nėkur nesiekia swetimo turto, nestoja ir priesz pareigas musu dėl walstijos, nės norime tiktai to, kas mums teisingai priguli, ką užpelnėme per aukas dėl reikalu walstijos. Mės norime, idant mums pawelyta butu, kas uždrausta jau no ketwirdalo amžiaus: kelti tēwisz-
 tą kalbą, norime, idantjai paskirta butu prigulinti pagal supratimą teisingumo wieta waldziu irėdnėse, mokslawietėse, nē ant reikalu ir laikymo tu irėdniu ir mokslawiecziu mēs nemažiaus duodame piningu kaip ir wadinanti sawę wiesz-
 pataujauczia tauta. Begėdiszki rusu raszėjai mokina, kad z a r u s s k i j a
 d i e u g i wyresnybei nepriguli laikyti swetimas mokslawietes, bet tie begė-
 dzei negali suprasti, ju anksztoje smagenyeczioje netėpa supratimas, kad tiejie
 taip ju wadinami 'ruskija diengi' su rusiszkais paraszais, nės kitokie nepawe-
 lyjauai, yca tai kruwinas uždabis lygei prispaustu aikanu lietuwiu, iatwiu,
 estu, lenku, grazynu, armėnu, tutoriu, kaip ir penėtu rusu. Mės lygei sawo
 kratinę statome ir liejame sawo kraują už reikalus walstijos, dėlto prigulėtu
 rodosi ir walstijai pasirupinti apie musu reikalus, nės negalima yra pagal doros
 prisak mus reikalauti auku no tu, kuriems nėko nesiduoda, kuriuos iabias
 patys spaudžia ne kaip spausti galėtu baisiausias swetimas neprietelus ar jau ir
 spaudžia welnei prakeikti pragare. Ukininkiszkos walsezioniszkos mokslawie-
 tės laikomos yra su wisu už piningus walseziu (dėl ukininkiszku mokslawiecziu
 wisos Kanno rėdybos walstija duoda paszaļpos sawo piningais tiktai 3858 rbl.;
 Wilniaus rėd. 18.950 rbl. ir Garteno rėd. 39.201, beje kur procentas hetuwiu
 yra mažesnis. ten ir paszaļpa didesnė), dėlto teisingai rodosi butu, idant jos
 sekiotu pagal reikalus gywentuju walseziaus, kuriu piningais yra laikomos,
 sutiktu su norais laikytoju, bet ir isz tu mokslawiecziu kalba wietiniu gywen-
 toju yra iszwyta laukan. Widutinėse mokslawietėse lygei mēs kankinami
 esame: užmokėsnis už mokslą kasmet kelamas augsztyn, ir szendien bewaik
 jau dwigubai pereina toki užmokėsnis mokslawietėse widurinės Rusijos. Staro-
 polės gimnazijoje uždarė pridetines klasas, kaip melagingai teisinasi, dėlto,
 kad kandidatū i jas nebuwę, nors teisybė kitokią priežasti rodo: dėlto kad
 lietuwei i augsztesnes klasas nebuwo perleidžiami, ir tie patys mokintinei,
 kurie Staropolėje wadinosi paskutineis asilais, kuriems turtai pawelyjo iszkakti
 i pastuszczias gimnazijas tolesnės Rusijos, tenai stojosi pirmutineis. Kodėl
 taip darosi? mēs nesuprantame, ir prie to musu nesupratimo, kas žingsnis
 randasi mums naujas klausimas: kodėl? kurio mums nėks iszaiszkinti nenori.
 kokią nors dirwą tautiszku tiesu mēs nežwilgterėtumėme, wisur matome,

kad dėl musu, dėl musu kalbos, išžemus uždraudimus, nei jokių tiesų neturime Rusijoje, nors cizonai mės ne atėjusiai, kuriems tiktai wieszėti pawelyta iš mylistos, bet cizonai musu tikroji tēwynė, cizonai mės no seniaus gywename ne kaip tie, kurie mus uždraudoms apdowanoja. Prusose, kur yra tiktai žiupsnelis 200000 lietuwiu, teisybė wyresnybė ne per daug prisideda prie musu tautiszko pakelimo, bet ir nėko nedraudžia, ir akywaizdoje istatymu walstijos mės su wisu lygus esame wokieciamas. Cizonai rado prieglaudą iszwyta isz Rusijos musu raszlawa, cizonai iszdygo ir pirmutinė musu tautiszka draugystė Byrutos; o Rusijcs Lietuwoje, kur gywena 2.750.000 lietuwiu, kur yra tikroji musu tēwynė, kur mės nėkada nėko nenusikaltome, wiskas mums yra uždra. sta. Brolystė wisu sąnariu walstijos yra galma tiktai prie lygiu tiesu broly, bet nėkada neiszduos geidžiamo waisiaus, kada brolis drutesnis, ažuot apgy. nimo silpnėsio, patsai paskutini mynioja. Tą teisybę iszaiszkina mums isto. rija ir gywenimas szios dienos wisu swėto tautu ir gawatu; kas nori, idant brolystė žydėtu, turi pirma patsai mylineziu ir teisingu broly pastoti, su kumsziawimu to nėks lyg sziuolaik neužaugino. Kas neteisingumo ir sknan. dos musu gali reikalauti? Jieszlinei walstijos? Tie jau pagal senowės mokslą turi buti parenti ant teisingumo, kaip mokina prisakymas wyresnybei: 'justitia regnorum fundamentum est', nės no wisu ir lygiu auku reikalauja. Wal. stija stowinti ant kitokio, prieszingo sziam isakymui pamato žudo ir sawo pritrauktinę pajiegą; tokei pritinka wardas hordos, o ne dabinges walstijos. O gal norai augszcziansio perdėtinio waldžios? kuris budamas galwa walstijos turėtu buti drauge teisingu tēwu wisu jos waiku; bet stodamasi dėl nekuriu baisyu, neteisingu patėwiu, negali reikalauti ir meilės nuskriaustu neteisingu waiku, tie neteisingu noru klāusyti negali. Bene istatymai walstijos? Synoni. mu istatymo yra teisingumas; kada istatymas palauja buti teisingu netinka jau jam ir wardas istatymo; nuskriaustieji jo neteisingumu nereikalauja klā. syti noru prisakymo, bet turi rupintiesi, idant ji padaryti kaip norint mažiaus skaudziu. Jei wyresnybė, jos perdėtinei, istatymai walstijos apskelbė mums ir musu tautystei karę, kurią be musu noro priesz mus weda jau bewiek ket. wirtdali amžio, ar nelaikas ir mums jau suszukti žodžeis Parnello: 'tai tegulgi ir bus waina, wardan diewo'. Wienok ir szitoje karėje mės ne esame užpuolė. jais, bet apgynėjais sawęs. Nors neteisingumas wyresnybės Rusijos tautisz kose tiesose ir kulturiszkuose dalykuose toli palėka užpakalyje neteisybę angļu dėl keltu Airijoje, bet norai musu nesiekia dar kelo Moonlighteriu Airijos, bet eiti ir tais keleis negalime iszsižadėti, bet eilė dėl ju ateis tąsyk, kada kitokie kelai negalės mums suteikti teisingumo. Kada žmonės isz apmaudo prispirti bus mislyti apie atkersztą, ne mės jau ju wadowais busime, nės szendien ratra gywenimo ritasi greicziaus. Amžei neteisingumo angļu dabar pagimdė Moon. lighterius, kurie naikina turtus sawo spaudėjn; Lietuwoje laikas atkerszto gali ateiti greicziaus. bet mės negalime nei ji paskubinti nei pawelinti, padarys wieną ar kitą patsai gywenimas ir wyresnybės elgimasis. *Szerna.*

Senowiszki Lietuvos PININGAI.

(Pabaiga]. *Lietuwiszki piningai gadynėje Stapono Batorio*. Laikuose Batorio lietuwiszką piningdirbtuų waldė pagelbininkas iszdininko D. K. Lietuvos. Weiklumas lietuwiszkos piningdirbtuwės prasideda 1578 m. Urėdą pagelbininko iszdininko turėjo Raulas Woina, po jo tą urėdą paėmė Hlebowicz, o paskui Leonas Sapieha. No 1586 m. piningbuti waldė Teodoras Tiszkowyzius. Isz anos gadynės yra žinomos szitos lietuwiszkos monėtos:

W i e n g u b i d e n a r a i buwo muszami 540 gabaļu isz griwinos aukso 1.5 prabos; *d w i g u b i d e n a r a i*— 270 gabaļu isz griwinos pusantralatinio sidabro; *s z i l i n g a i* buwo muszami tarp 1579 - 1585 m. Szitie piningėlei turi isz wienos pusės du skydu, ant kuriu wieno yra patalpintas Lietuvos Žurgas ir Waikas, o ant kito — karalystės arelis; isz kitos-gi pusės — karaliszka žymė megztinė S, arba ir ženklas pagelbininko iždininko. *G r a s z e i* Batorio [lietuwiszkiejie] turi isz wienos pusės galwą karalaus, isz kitos — ženklą, kaip kad augszcziaus prie denaru ir szilingu.

Griwina sidabro dorėluose ir pusdorėluose, griwina gryno sidabro apmokama tuomet po 8 auksinus, turėjo duoti po permuszimo 9 auksinus ir 10 grasziu, t. y. 280 grasziu, o szilinguose 10 auksinu ir 2 grasziu arba 302 grasziu. Iszpuolė tai gabaļais isz griwinos 8 dorėlei, 16 pusdorėlu; treczioku 120, o szilingu 906. No kožnos musztos griwinos aukso karalus ėmė po 15 grasziu.

Pagal isakmę duotą pagelbininkui iždininko Rokossowskiui dėl dorėlu, pusdorėlu, szesztoku ir treczioku priskirta 13.5 praba sidabro; dėl grasziu ir pusgraszziu 5.03; dėl szilingu ir dwilekiu nepilnai 3 praba, o dėl denaru pusantralatinis sidabras.

Lietuwiszki *t r e c z i o k a i* karalaus Stapono turėjo turėti, kaip augszcziaus parodyta, sidabrą 13.5 prabos; atmainos ir pawidaļai treczioku iwairus.

S z e s z t o k a i turi galwą karalaus isz wienos pusės, o isz kitos — ženklus Lenkijos ir Lietuvos ant atskiru skydu, o isz trecziuos — apaczioje gulinti ženklą giminės karalaus. Szesztokai pagal isakmę 1580 m. muszami buwo daugume 42.69 isz griwinos sidabro pusketunioliktos prabos, o isz griwinos grynos naugės — 49 gabaļai.

D o r ė l e i arba *k a p o s* turi galwą karalaus isz wienos pusės, isz kitos-gi ant skydu ženklus Lenkijos ir Lietuvos, podraug ženklą pagelbininko iszdininko. Jie buwo muszti isz sidabro 13.5 prabos.

D w i g u b i d o r ė l e i buwo muszami isz sidabro kaip ir isz aukso.

A u k s i n ė s m o n ė t o s. *A u k s i n a s r a u d o n a s i s* buwo musztas pagal paweisdą wingriszku dukatu.

D o n a t i m a i 10dukatinei, 7- ir 5dukatinei nebuwo paskirti dėl paprastos wartonės, bet jais mokėta už užpėlną garsingiems urėdininkams ir

kontingensas no mēsto dēl karaliszko izsdo. Muszta juos izz gryno aukso, be jokios priemaiszos. Tānkei tas pats ženkļas ējo dēl atmuszimō 16-, 7- ir 5du kacziu, skyrēsi jie tiktai storunū.

P o r t u g a ļ a i 10dukatinei turi izz wienos pusēs galwā karalaus pagal ženkļā ant dwigubo dorēlo, o izz kitos pusēs ant penk-laukio skydo ženkļas Lenkijos ir Lietuwos, apaczioje ženkļā pagelbininko izzdininko Hlebowycziaus Leliwos.

Auksinē monēta tapē iwesta Lenkijoje ir Lietuwoje pagal sutarimā seimo 15 d. wasario 1528 m. Wiengubas raudonasis auksinas pagal tā isakmē turējo turēti swarumā anuometiniu wiengriszku, beje 56 gabalai ant 24karatinēs gruwinos, kur 23 5 karatu yra gryno aukso, pusē karato sidabro su pridējimu 1 grano wario dēl izzwengimo blyzskios spalwes monētos. Pagal tā paweisdā galējo ir taip žmonēs muszti juos izz sawo aukso, užmokējē po graszi už kožnā gabalā, wienok nekitaip kaip po ženkļu, priskirtu dēl karaliszku dukatu.

Wieszpataujant Zygmantui muszta izz aukso wiengubus dukatus, 1531 m. paleista ir dwigubus dukatus, bet rodosi, kad dwigubus tolesnei pasilowē izzmuszinēti, kadāgi wisi randami numizmatiszkuose rinkiniuose turi tiktai 1534 m. Taip-gi nei aktuose piningdirbtuwūn apie juos nēko neužtinkame.

Tolaus iki izzardymui Lenkijos ir iwedimui rusiszkos monētos, o karaliszkuose Prusuose monētos prusiszkos, monētariuszka sistēma pasiliko ta pati, nors muszimas monētu weikei po myrio karalaus Stapono, rupestingo apie reikalus ir apszwietimā Lietuwos, pasilowē lietuwiszkose piningdirbtuwēsē. Monēta paskui buwo muszama Lenkijos piningbucziuose. *Szernas.*

JONAS JUSZKEWYCZIUS.

Raszo Antanas izz Bugnu.

Gywenimā ir darbus a. a. Jono Juszkewycziaus apraszē artimas jojo pažystamas, Tarbatos uniwersitēto profesorius, Jonas Baudouin de Courtenay ir patalpino lenkiszskame laikiasztyje 'Kraj' 1886 m. Tas apraszymas sawo laiku buwo siustas 'Auszrai', bēt jai užgesus, liko neatspaudintas. Už taig dabartēs taipatsitiko, kad jau tuoju bus metai, kaip mirē Jonas Juszkewyczius, o lietuwei izz sawo laikraszcziau dar nēko negirdējo apie tā wyrā. Todēl dabartēs nors ir wēlokai paduodame tā apraszymā wisiems lietuwiams per 'L. Balsā'. Yra tai žinia ludna ir skaudi dēl kiekwieno lietuwiu, atsidawusio ant turnawimo tēwynei, dēl kiekwieno, kurisai gali jausti kaip ļaimingā pasisekimā musu draugijiniuose reikaluose ir wisatinę linksmybę, taip ir kiekwienā ludnā atsitikimā, turinti nors ir mažiausią sąryszu su musu draugijineis reikalais. Abudu broļu Jonas ir kn. Antanas Juszkewycziau, dirbdamu izz Owieno, padarē Lietuvai tiek gero, kad kiekwienas — mokintas ir nemokintas — mina

wos juodu su didžiausia pagarba. Kiekvienas šiuo dienu lietuvis, kursai reigiasi ir nori atnešti rokią nors naudą savo tėvynei, gywenime brolu Juskewycziu ras dėl sawęs nemažai pamokinimu.

11 d. gegužės 1886 m. Kazaniuje numirė Jonas Juskewyczius, kurio wardą kartais minawojo lenkiszkuose ir maskoliszkuose laikraszcziuose, nors recziaus ir mažiaus jam pripažindami, ne kaip jis ant to užsipelnė. Nės jeigu garbiname wyrus, raszėjus ir artistus, kurie turi naudą isz sawo darbu, tai juo didesnė garbė priguli žmonėms, kurie paszwenzia mokštui netik wisą sawo luosą laiką, bet ir dalį sawo turto. Tokie žmonės gywena butinai dėl idėjos. Tokiu žmonių nedaug atsiranda. Prie tokiu žmonių prigulėjo Jonas Juskewyczius. Nors jo amžis perėjo tylei, wienok buwo apszwiestas padoria misle tarnauti mokštui ir sawo szirdin-gai numylėtai Lietuvai.

Jonas Juskewyczius, gimė 8 d. sėjos mėnesio 1815 m. isz ne-turtingu tėwu, žiamaicziu bajoru, Zarėnu parapijoje, Telsziu paw., Kauno rėd. Nepoiltgam jo tėwai persikraustė į Kauno paw. kur turėjo nusisamdę dubą Eirogatos ir Butkiskės parap.; tenai Dowstuos užginė wieną isz jawnesniuj brolu nabaszniko, kn. Antanas, garbingas rinkėjas lietuwiszku dainu, pasimiręs Kazaniuje 1 d. lapkriczio 1880 m. *) Czionai tai Jonas isz pradziu mokinosi kaimo mokslinycioje, pagalaus mokstawietėse kuningu bernardinu Dotnawoje. Isz czion istojo į Kraziu gimnaziją, kur be jokios medegiszkos no tėwu pagełbos mokinosi gywendamas pats isz sawęs ir 1839 m. pabaigė gimnaziją su auksiniu medalu. Metuose 1840 tapė iszsiustas ant karaliszko kaszto į Karkawos uniw. ant istoriszka filologiszko skyriaus, kuri pabaigė 1844 m. kandidatatu. No 1844 m. Juskewyczius buwo mokintoju gimnazi-jose ir kareiwiu mokslinyciose: Mogylewe, Nowgorode, Peter-burge, Nyžnij-Nowgorode, Jekaterinburge ir Kazaniuje. 1885 m. atsitraukė no tarnystės ir paskutines sawo dienas darbawosi tiktai apie lietuwiszką kałbą.

Trumpai peržiurėję gywenimą Jono Juskewycziaus matome, kad jo amžis perėjo be ipatingu atsitikimu ir nėkuomi nesiskyrė no gywenimo kitu pedagogu. Tiktai galima užtėmyti, kad nabasznikas turėjo błaszkytiesi wisą sawo amžį toli no tėwisz-kės, kentėdamas už sawo prigimtą nusidėjimą, o nuodalei ir už swetimus nusidėjimus. Bet szitas pawirszutinis apraszymas dar neduoda supradi tikru žmogaus nuopėnu, kurie wienintelei gali jį pakelti akysė wisuomenės. O tai isz szios pusės Juskewyczius nebuwo suwis paprastu gimnazijos mokintoju, bet wiena rupinōsi

apie pedagogiką ir didaktiką, antra — darbavosi apie prigimtą lietuviszką kalbą. Tolaus bus.

*) Jonas Juszkewyczius turėjo šesziis brolius: 4 tikrus ir 2 pusbroliu. Kn. Antanas mokinosi Kražių gimnazijoje, Raseiniu paw., drauge su Jonu ir po jo priežiura. Jauniausius brolius Jonas užaugino pas sawę, budamas jau mokinioju Mogylewe ir Nowgorode, nės tėwas suwis neturėjo iszgalaus. Isz šesziu broliu Jono trys buwo kuninguis ir trys daktarais. Dabar liko gywas tiktai jau wienas isz Juszkewycziu, tikras Jono brolis Jokubas, kursai buna Astrakaniuje už wyresniji daktarą prie kareiwu ligonbuczio.

GROMATOS.

ISZ SUWAŁKU REDYBOS. Budamas pereitą wasarą sawo kraszte patėmyjau szi - tą ir noriu jums suteikti; sziek - tiek wėlai susimislyjau, bet geriaus sako wėlai nekaip nekuomet. Pernai jawai pas mus užderėjo, už tai gana linksmu buwo wažineti po sawo kampą, bet teko matyti ir girdėti daug ir nelinksmiu dalyku. Ozia asz welyju pakalbėti apie mano patėmytus nesmaigius dalykus, nės šziyje gadynėje tokiu daugiaus sutinki.

Weiweriei. Syki sziokią dieną asz atjojau i Weiwerius paduoti laiszką ant paczto. Atlikęs, kas reikia, užėjau i karcziamą iszsigerti alaus stiklą; buwo, žinote, karszta ir norėjau gerti. Karcziama buwo pilna: tą dieną buwo kieno ten žėlamiszės; po wisam, kaip ir wisuomet pas mus daro, giminės susirinkę pietawo. Žydelka nuwedė manę i mažą kambareli, kuriame sėdėjo 'ponelis', jis girsnojo arėlkėlę, užsikąsdamas silke. Begerdamu, asz alu, jis arėlkę, mudu žolis po žodžini ir isisznekėjowa. Numanydamas, kad žingeidu bus man jo paklausti, asz jam pasiulau alaus; begeriant mudwiems jau sykiu jis dar smagiaus kalbėjo, pasakojo dangiausei apie sawo urėdystės darbus: jis, matote, pasisakė esąs gmino rasztininku. Paskui asz dasizinojau, kad jis netikras rasztininkas; neturėdamas ką weikti jis prisipraszė waito ir szis duodawo jam szioki - toki darbą; pirmiaus jis buwo mokinioju Lomžos red., isz ten ji iszwiwo už girtnoklystę. Pasakojo daugiaus apie tai, kaip jis renka mokestis no tu žmoniu, kurie nemoka, kada reikia. 'Ak, sako, asz in tuos girininkus tai tik mėgiu nuwažiuoti (girininkais jis wadino žmōnes gyvenanczius apie gėležinkeli, ką aina no Kauno i Kibartus); gywena jie kokiose ten bakužėlėse, iszkastose dažniausei žiameje; bet ką rāndi tose bakužėlėse, kokios ten mergin's! Ieini i grincele, žiuri: už staklu sėdi jauna graži mergelė, plaukai gėltoni, ilgi, weidas skaistus, raudonai baltas — kraujas ir pienas; o krutys, tai bent didelės! Pati taip pat dikta! Žmogus akims sawo ne tiki ir tik seilę ryji! Palaukk, mislyju sau, asz nekwaitas. Ir tuokart pradėdu kuo asztriausei reikafauti mokesties; žmogus plikas, neturi kuomi užmokėti,

praszosi palaukti, buczioja rankas. Asz nesiduodu nei sznekėti — turi buti piningai ir gana. Tėwas siunczia dukteri, tą pacią gražią audėją, pas kaimyną, ar negaus paskolinti. Kaip tik ji per duris, ir asz paskui ją; mergelė, sakau, kam tau dar bėginėti, mudu ir taip galwa susitaikinti. Bet isz sykio nėkuomet negali prisisznekinti. Iszbėgioja wisus kaimynus ir, žinoma, negauna pasiskolinti, nės ir jie tokie pat neturtėlai. Tuokart mudu einame in rugius ar i pagiri ir... ir asz jai dowanoju koki pusrubli. Ot ir dabar nedėloje wiena dar turi atneszti pusrubli; asz jau ir tą dowanosiu, tiktai mudu nueisiwa i parugę”...

N a u m ė s t i s. Teko man wažiuoti per Naumėsti; czion ant ulyczios isz netycziu susitikau su buwusiu mano gimnazijos draugu. Jis iszėjo isz 6tos klasos ir dabar jau gimno sudo sekretorius. Senei nesumaczius mumdwiem buwo labai miėla pasisznekėti, nės gimnazijoje gana gerai gyvenowa; užėjowa ir ądaus iszsigerti. Mumdwiem begirsnojant jis iszsipasakojo sziek - tiek apie sawo gyvenimą; pasigyrė, kad jam labai gerai ęsą gyventi, su žmonėmis sutinkąs, o mērginu kokiū apie mus, žinotum, yra, tai ką-gi! Tiktai isz ju daugumas labai twirtos. Ot ir asz su wiena nėko negalu padaryti; jau dwi dienas asz ją iki iszwakaru laikiau ir nėko.. Bet turiu asz ant sawo pastatyti”. Toji mergina, matote, turėjo sude koki ten reikalą; ponas sekretorius nedarė jai to reikalo, iki mergina raukėsi ant wilonės..

P r i e n a i. Prienuose man teko girdėti kuningą M. taip sakanti pamokslą, ką p dar nėkuomet asz buwau negirdėjęs. Jog wisi bewaik Lietuwos kuningai nesirupina, kad gražei lietuwiszkai kalbėti, ir maiszo daug lenkiszku žodžiu, bet lažniausei wartoja tokius lenkiszkus žedzius, prie kuriu žmones jau szaip - taip papratę. Asz iszėjęs isz bažnyczios tyczia klašiau daugumo sawo pažystamū, ar gerai jie suprato, ką kuningas kalbėjo, ir man kiekwienas atsakė, kad ‘negerai’. Apie Prienus asz dar iszgirdau tokius atsitikimus, kokiū kitar negirdėjau. Czion žmonės iszmoko apsirasztyti sau swetimū namus be žinios waldono tu namu. Norintis apsirasztyti kokius namus, pasijieszko koki nors seneli; panaszu ant namu waldono, wežasi i męstą, apgirdo ir wežasi pas rejentą. Tas ir apraszo jam namus. Ne per ilgai trukus ukininkas iszgirsta, kad jo namai jau parduoti, nors jis dar nei nemislyjo parduoti. Man papasakojo du tokiū atsitikimu. Tiktai per ilgą prową ir per didelus piningus tiems žmonėms pasisekė iszrodyti sudni neteisybę tu rasztu. Kad apsirasztyti namus, reikia turėti tam tikrus rasztus no waito, bet tuos rasztus pagamina ir be waito — Prienu žydelai.

S ł a w i k a i. Ant nekuriu atlaidu buwau Šlawikuose; czion netikėtai radau labai smagiū waikinu. Buwo tai Weiweriu waikinai — nekurie dar mokinosi, nekurie jau pabaigę tą mokslawietę; wisi jie gana gražei kalba lietuwiszkai ir užsiima lietuwiszkais reikalais. Buwo ten wienos mokslinyczios mokintojas taip pat lietuwis, kuris turi pacią lenkę; turėjo juodu ir du wa-

kucziu; kadagi motyna suwis beweik nemoka lietuviszkai — sziek - tiek supanta — tai ir waikelai kalba tik tai lenkiszskai. Szitas paweikslas yra pamokslingas del kiekwieno lietuwiu.

M a u r u c z e i . Galop wasaros atlankē manę wienas mano draugas; waziuojant jam namon, asz ji palydėjau iki Maurucziu; nubirzgėjus jam ant Kybartu, asz turėjau dar laukti trukio no Kybartu; idant netaip butu nuobodu, nuėjau pažiurėti i karcziama. Czion buwo beweik tuszczia, tiktai už wieno stafo giusnojodu geležinkelo tarnu ir koks ten sukukęs senelis. Isz ju kalbos asz sužinojau, kad tas senelis tą pacią dieną parwažiawo isz Petrapilės; jis wisą beweik sawo gywenimą pergyweno Maskolijoj: isz pradžios 25 metus kariumenėje, o paskui ant geležinkelo; dabar neturėdamas kuomi maitinties; gryžta pas gimines. Taip ilgai gywendamas swetimojė szalyje, žinoma, atrato kalbeti lietuviszkai ir daug maiszē maskoliszku žodžiu. Geležinkelo tarnai taippat buwusiejie kareiwei ir moka maskoliszskai; sznekėdami jie wis griebiasi už maskoliszkos kalbos [ot ir mēs mokame maskoliszskai!], senelis-gi nors blogiaus kalba lietuviszkai nei jie, bet sznekėdamas nesistwērē už maskoliszko ir rupinosi kalbėti lietuviszkai. Kelissyk tiesiok pasakē: 'sznekėkiame, wyrai, lietuviszkai'. Dėlko tas senelis taip mėgē lietuviszkai kalbėti? [Amerikoje lietuwininkai mėgia maiszyti angliszkus žodžius i liet. kalbą.]

S e n a p i l e — tai smagiausia man wieta isz wisos Suwałku rėdybos: czion wisumet guli sueiti smagius wyrus lietuwius, su kureis gali pasisznekėti apie wisokius reikalus ir rupestis. Bet ir czia jau szėtonas sawo nagus skieczia. Užpernai direktorius uždengē wieną pirmą klasą: wietos esą per mažai (reikia žinoti, jog prie manęs buwo su wirszumi 500 mokintiniu ir buwo gana wietos; dabar-gi yra tik 200 su wirszumi), mėstas tuojau tiko padidinti namą, bet ir pernai tos pirmos klasos dar neatidengē; direktorius matote apgarsino, kad priimsęs i dwi pirmas klasas tiktai trims dienoms priesz ekzaminą; žmonės isz tolaus negalėjo apie tai dasižinoti ir per mažai priwezē waiku, taip kad jie wisi sutilpo i wieną pirmą klasą. Dabar jau didina gimnazijos namą ir girdėti, kad itaisysę ten cerkwę.

Budamas Kaune žiurėjau, ar nepamatysiu pas kurabelninkus kokios lietuviszkos kningos — nei wienos! Paskui sužinojau, kad Kauno palicija kelissyk wasarą krētē wisas mēsto kninginyczias, ai neras kur lietuviszku kningu. Pas mus Suwałku rėdyboje, girdėjau, kad taippat ir Kauno rėd., wis gali gauti lietuviszkas kningas; nors waldžia ir padaugino skaitlu parubežiniu sargu, wienok liet. kningos kaip ējo, taip ir eina isz Prusu.

Kauno rėdybos ir kitu Lietuwos kampu asz gerai dar nepažystu, nēs ten dar newažinėjau; bet sztai beraszant man szitą straipsneli, atneszē man laiszką no wieno draugo, kuris perleidē wasarą Janawe, Kauno rėdyboje. Paklauskite, ką jis man raszo apie tą wieta: „Szitas mėstelis žydais prikimsztas stowi gražioje wietoje, ant Nėrio kranto. I rytus no mėstelo eina geležinkelis ir per Nėri padarytas geležinis tiltas, labai augsztas. Už keltu warsnu no geležinkelo

stovi Skurulu bažnyčia, kuone seniausia wisoje Lietuvoje, nės pastatyta turi buti dar prie Wytauto. Dar tolaus i tą pacią pusę, gal už kokių 5 werstu, iteka i Nėri upė Szwentoji. Ant paties kranto sziu dwieju upiu gywena didžiunas Mantwilas. Prawardė jo rodo, kad czion Lietuwa, bet labai apsigausi, jei tikiesi iszgirsti czia lietuwiszką kalbą. Kiekisyk asz žinrėdawau ir gerėdawausi ta gražia wieta, wisuomet manę apimdawo gailestis, kad už kelu gal metu czia neliks jau nėko lietuwiszko. Gywena czia susimaiszė ir lenkai lietuwiszki ir lietuwei ir kacapai. Mažiausei yra lietuwiu, jie ir bėdniausei gywena. Turtingiausi kacapai, nės jie ir apgauna ir apwagia sawo kaimynus ir dažniausei lieka nekoroti”.

Maskolu waldžia nori kuo weikiausei mus pawersti i maskolus; dėlto ji neduoda apszwiestiems lietuwiams wietu Lietuvoje, nepawelyja spaudinti lietuwiszku kningu ir laikraszcziu ir tt. Ar ji pasieks tai, ko ji nori? Man rodosi, kad ne; juk kiekwienas žinome, kad lietuwei wirsta ne i maskolus. Neturėdami kningu, laikraszcziu ir sawo mokslinyczin lietuwei negali apszwiesti; mokeszczius-gi turi mokėti labai didelus.

Kaip rupinasi kuningai apie žmoniu gerą, galite matyti isz to, ką apie Prienu kuningėli rasziau. Kiti kuningai, nors geriaus kalba lietuwiszakai, bet nedaug isz to gero. Łaikas jiems susiprasti, kad neapsiszwiėtę ir neturtingi žmonės mažai turi naudos isz ju pamokslu: žmogus, kuris neturi ką walgyti, negali rupintiesi apie duszios iszganymą. Kad ponas rasztininkas neisznesztu už mokesti paskutinės sermėgos no pecziu, arba paskutinės skepetos no galwos, mergelės parduoda sawo jaunystės nekaltybę! Neapszwiestą žmogu wadžioja už nosies ir žydas ir kiekwienas ‘ponelis’; taip antai tas sudo sekretorius apgaulinėjo ir tąsę mergelę, kuri nežinojo, ką reikia tokiam sykyje daryti.

P. LUTAS.

KURSZENAI, Žiamaitijoje. Klebonas kuningas Eidimtas, jeigu bernelis su mergele peržengia 6tą prisakymą diewo, neskaito už siłpnumą ju ir nesirupina juos atwersti ant tikro kelo gerais pamokinimais, kaip jo pareiga yra, bet didžei juos nuskriaudžia priesz žmones. Tokias žmogystas jis szaukia i kleboniją, isz ten paduoda i ubaginę po akiwaidza ubagu, kur ir laiko kelas dienas. Berneli saugsta wyriszkis, o mergelę moteriszkė. Sargai kaltininkus kasdien waro i bažnycią wienu misziu iszklausyti. Kaltininkas eina i bažnycią pirma, o sargas paskui ji seka, užsidėjęs ant pecziu kuolą it kareiwis szaudyklę. Ubagas sargas klūpdo kaltininką berneli ties suolais po deszinej pusei, o sergėtoja ubagė kaltininkę mergelę ir ties suolais po kairei pusei. Tuose daigtuose, kur anuodu klūpo, yra ikisztos mėlynos karunėlės su iszsiutais baltais kryžeis; szitos karunėlės bei blizgės stowi tolek, iki kaltininkui yra paženklinta melstiesi. Kuolaik kuningas laiko miszias, kaltininkai turi kltu poti, o sargai užpakalyje stowėti, prieszais barszkindami su kuolu. Po pabai gos misziu szitie anuos warosi i ubaginę, o kitą dieną wėl atwaro i bažnycią.

Per tą laiką kaltininkai gauna tik po swarą duonos ir kwortą wandenio, o daugiaus nėko, nors ans mirtu badu. Klebonas Eidimtas sako: 'tai jums už rakutą!' Dabar buw toksai atsitikimas, kuri ir aszpats regėjau taip dedar-tiesi su bernelu Kaweckiu, o mergle Mikuckiute isz kaimo Strasdu Kurszeau parapijos.

Apasztas.

RASEINEI. Ukininkas pas mus yra laikomas už dideli daigtą; ir sako: a-z ukininkas esu, ką tu dulkė priesz manę! Neturtėlis wėl sako: bene asz priesz ukininką kelsiuosi, asz tik sziukszlė priesz ji! Neapszwiesti lietuwei laiko lietuwiszką rasztą už nereikalingą. Pernai rudeniop iszėjo wyriausybinė sakmė, kad pergywensieji ant kokios žiamės 10 metu tąją žiamę turi tiesą atpirkti, ar tai butu žydas ar lenkas ar lietuwis, katalikas, bajoras, ukininkas ir tt. Isz tos priežasties tarp taip žiamę užgywensiu yra didelis subruzdinimas, o tarpe ponu, neiszimant ir rusu, didelis warksinas ir griežimas dantu.

Musu lietuwiszkos girės kasdien wis labians nyksta, o kur isz kirstos, neželdinamos yra, bet ant ju wietu žiamė i piewas ir dirwas wercziama Priežodis: 'kad musu nebuwo ir nebus, girė wis buwo ir bus' wargei iszsipildys.

Bėdni waikelai neturėdami popėros raszo pas mus ant mediniu juodai nudažytu lentu su žasies plunksna, mirkydami ją i rasztą padarytą isz kreidos ir wandens; nutrynę no lentos tą kreidą wėl raszo isz naujo.

Wiszauszuose, Wilkijos parapijoje, Kauno paw., yra moteriszkė Swilczauskėnė bajorė, kuri sweria 7 akmenius arba pudus. Yra ir merga aname kampe dar diktesnė, Kryžawycziutė, Betygaļos pařap, ta sweria 10 akmeniui ir turi 5000 rublu pinigų kaip ledo.

Linai ir kanapės pas mus daug brangesni negu Prusuose.

Pas mus dabar daugybės kiaulu testamentų raszo, yra tai mat

senowės szwentė wadinama skerstuwėmis. Daug deszru ir wėdaru suwalgomę

apie staļą susidę per jaunimus, o czia muzika czirszka. Nemažai ir mergu

mės nuplėsziamė, nės ir wesėlės po Kalėdu atsirado. Per Tris Karalus buwo

Raseiniuose didelis kermoszius, ir wagys gerai pasinaudojo, nės pawogė 13

arklu tą žieną. Growas Tyzenhauzen pirm kėlu metu mirdamas paliko wieną

milijoną rublu ant pastatymo uniwersitėto Wilniuje, kuri isznaikino cėsorius

Mikaļojus. Dabar garsina lenkiszki laikraszcezi, kad jo giminaitė Przezdżec

kėnė stato jam paminklą kaipo Lietuwos patrijotui Gartenos mēsto bažny-

czioje. Tas paminklas bus isz bronzos paženklinantis Lietuvą daromas lietu-

wiszko skoptininko Diko. Dikas darė ir paminklą Mickewycziaus Krokuwoj.

Pamatas to paminklo bus isz granyto atwežto isz Czekijos.

Kad lotyniszkos litaros taps abėcėla wisó swėto, galime matyti isz to, kad jau ir Azijoje

gauna jos pasiplatinti; priima tą abėcėlą kynai ir japonai; kodėl-gi mės 1 etu.

wei turėtumėme priimti gudiszkas litaras, jeigu no amžiu wartojame lotyniszkas

kas Jauni kareiwei apstūdyti eiti i Amurą ant gywenimo po 15 isz pawieto

yra dabojami, iki iszkelaus pawasariop; kožną dieną liepia jiems apsirodyti 11

adynoje dienos, ar wisi yra. Gubernatorius Kaune atkeicziamas. Isz

priežasties sunkaus laiko daugybę dvaru Wilmaus Bankas iszlicitawodino. Tarp kuningu Suwałku rėdybos nėra sutarimo, wieni sako, kad reikia gawėti ir baduoti, o kiti, kad ne; žmonės nežino, katru kłausyti. Zuikis.

PRUDELAI, Dinaburgo pawietyje. Ukininkas Anžuolis su linais wazīwodamas pakelui sustojo pas wieną karezią, idant apsiszildyti; czion pasiszėrė arkli, pats apsitaisė ir nuėjo i karezią; wienas pažystamas pasiwadino iszgerti alaus; juodu begerdamu gražei kalbėjosi apie ukiszkus reikalus. Kad pabaigus gerti ukininkas iszėjo laukan apsidairyti apie sawę, neberado nei arko nei wežimo. Tada pakėlė riksmą, dėlto pasidarė didis sukrikimas. Ukininkai iszsiskłaitę, kas kur galėjo, jieszkojo arklawagio. Už pusadynio wagis girioj buwo pastwertas, ukininkai aną už wagystę pakorė Waldžiai stigawojant szitą atsitikimą, kaltininkai parodė, kad arklawagis matydamas, jog jam trumpai pripuola, isz baimės ir gėdos pats pasikorė. W. W.

EIROGAŁA. Isz priežasties sunkios gadynės žmonės wengia no tokiu darbu, kuriuos galima atidėti ant tolesnio laiko. Dėlto plytnezios ir wopnyczios neiszdegina plytu ir wopnos, nės ir pernai iszdegintu neiszperka. No 1 d. balandžio Warszawoje iszeis mėnesinis laikrasztis 'Wisła' etnografiszka i geografiszko iturio, kur bus talpinami ir lietuwiszki dalykai isz dainu, priezdžiu ir tt. Su paszaru szimet žmonės nedejuoja, szieno ir sziaudu gana yra. Girios ir duona yra pigios. Paė mus dabar galanda szobles, waiską žada atitraukti, magazinus pila, sužino rezerwus, pabiletininkus. Weikei turi buti kils griaustinis. Wokiecziu žwałgai jau daug planu nuėmė apie Betygalą ir Eirogalą.

Wolteris wėl per kalėdas łakstė po žiamaiczius norėdamas sawo maskoliszkas litaras swetni ikalbėti; piningus siulo ir gromatas raszo, kad tik prawosławiją ir maskoliszkas litaras priimtu. Zuikis.

SZAKYNA. Musu kraszte ukystes priwalamai randasi kemenklu skriuolyje. Žmonės mokeszczius nelubai stengia iszsimokėti, nės jawai pigus, o gywuolai už nėkus; uždarbei maži, o ir tu pacziu nera; žmonės prispirti plikenybe ir wargais wieni puola i bankus ir skolinasi, kiti-gi wadinami wėduceis geisdami gėbtiesi raido su pirszlu pažmoneis jieszkodami tekucziu, dar netaip bet kokiu, bet su geru kraicziu ir turtu; tada tėwai ar brolai trokszdami su karszta szirdžia atsinarakawoti no sawo nuotakos, o mantos neturėdami, lenėa i swofą iki ausu; dažnai tinkasi, kad skolos negražina; o jei kuri priwirwyja atiduoti, tasją su keiksmiais ir atgerbomis gražina, iszpardawinėjęs padarynę, gywuolus, paszarą ir trobgalus už nėkus. Teisybė, linai netaip jau butų pigus, bet newisai užderna, nės ne twankuotos wasaros, o jie mėgia szilumą.

1885 m. iszėjo 'Sbornik statei razjasnijaszczich polskoje dieło po otnoszeniju k zapadnoi Rossii. Wilna. 1885. Sostawil i izdal S. Szolkowicz'; toje kningeje kiauurai persimato politika, kokios rusu wyresnybė prisilaiko ir tolaus prisiłaikys dėl musu lietuwiu. Wolteris Petropilėje iszdawė Katekizmą Dawkzo, spausatą pirmu sykiu Wilniuje 1595 m. Prie to weikaló jis pridėjo daug

sawo pasargu, apraszė wisus wyrus mokintus, kurie užsiėmė lietuwiszku liežuwiu, kaip tikrusl etuwius, taip ir praszalieczius, parengė žodyną isz to katekizmo. Wisame sawo weikale wienpusiuoja, wiską kreipia prie rusu, taip kad lietuwiams neko nebeliekta. Kaip buwo originale, taip ir atspausdino. Departamentas spaudos daigtu leidė atspausiti tik 100 ekzemploriu ir Kantakuzinas laikė pas sawę tą weikalėli du mėnesiu, geisdamas su wisu neleisti spausti. Liežuwis Katekizmo Daukszos yra puikus: grynas, isztaisytas, gausei medegos gali pasemti sau kiekwienas lietuwis; regimai musu guodotinas Daukantas taip gi turėjo Daukszo Katekizmą irjuomi naudojosi. Antras weikalas Daukszo yra Postilla, prie kurios Krauczianas parengęs sawo pasargas welyja, kad Akadėm ja atspaudintu; tas weikalas Daukszo yra daug didesnis negu Katekizmas.

Wisi lietuwei ėsame subraukti i kampą; baisiauseis prieszininkais musu randasi dwarponei, szlėkta; jie tartum dabar pasiuto, lietuwiszkos kalbos nei girdėti nenori. Ikandinai juos seka kuningai. Dwarponei kas dieną wis gilyn ir gilyn brenda i skolas, o puikybės sawo nekaip nemeta, kuri juos ir pražudys, jei neatsikreips. Szlėkta turedama no 10 iki 100 su wirszumi desintinu žiamės, tinginiuoja, patys lauku darbo gedžiasi, apie apszvietimą sawo waiku nesirupina, girtuoklauja, no prastu žmoniu sawę skiria muru, wadindami juos wis dar 'chtłopais'. Kuningai palaikydamu seną politiką, gerbia bajorkraszczius, o podraug su jais nėkina žmones; dar to negana, pasiritę lupa isz žmoniu mantą, kaip tik galėdami apgaudinėja, suwedžioja, netaikas ir waidus kela ir palaiko tarp žmoniu, idant tik iszsukti skatiką isz stacziokėlo; žmoniu kasmet wis daugyn eina ir daugyn. Kasdien plecziasi tarp žmoniu suktybė, apgaulai, neteisios prisiegos, wagystės, girtuoklystės, nėkszystės, trozskimas rėdytiesi, waidai; wisi tie dalykai duoda nemažą peŋną žydams ir ateiwiams perdėtiniams.

Tautkus.

PANIAMUNE, Suw. rėd. Pažymiu, jog paskutiniamė laikė atsirado 'Suwaiku gubernės Žiniuose' taksos užmokeszcziu, kuriuos gali imti kuningau už pildymą pareigu sawo stono. Toji taksa ir taisyklės jospa atspaudintos rusizskai, lenkiszskai ir lietuwiszkai (žinoma graždanka). Lietuwiszskasis tekstas yra paduotas grynoje, per grynoje kalboje. Potam walszcziaus ir mėstu urėdai apturėjo atskyrium tas taksas maskolszkai ir lietuwiszkai spaudintas, kurias turi iszskabinti kancelarijose kaip walszcziaus urėdo, taip ir ant bažnyczios duriu; be to dar kiekwienas szaltyszius gauna po wieną ekzemploriu tu taksu dėl apgarsinimo ju kuopose. Mokestys ten padėtos gana mažos: ana už suraszymą akto mirimo 6 kapeikos, gintiniu metriku 10 kap. ir tt. Žmonės tuojau pradėjo reikalauti, idant kuningai imtu pagal taksą, ir szie nors ir mėto dažnai per duris už toki reikalawimą, wienok ant pagalės gało regi sawo likimą ir — griežia dantymis! Tos taksos padarė dideli sujudėjimą tarp žmoniu. M.

PRUSU LIETUWA. 21 d. wasario skyrimuose i Berlyno seima Tilžės ir Pakalnės walszcziuose gawo wyresnis prezidentas Szlykman 13.941, o buwėsis žiamės direktorius Sauken isz Tarpucziu 5383 balsus. Klaipešos ir Szilokar-

cziamos walcziuose growas Moltkis 11.489, o dr. Kittelis isz Rusnės 2187 balsus. Ragainės ir Piikalnio walcziuose Szperberis isz Gerskuū 7252, o lietuwininkas Benderis isz Tilzewiszkiu 894 balsus. Gėda lietuwiams, kad wokieczius, o ne sawo brolus lietuwininkus pusiuntė i seimą.

PRANCUZIJA. Paryžiuje itałas Merlatti badėjo 50 dienu; iktuolaiik jis dar nepasigawo no to badawimo. Kitis toks pat baduotojas Succis iszwažiawo isz Paryžiaus ir nežinė, kur pasidėjo.

Paskutinysis 1886 m. suskaitymas gywentojū dėl Prancuzijos parodo 38.218.903; tarp tū buwo 1.115.214 swetimžiamieciū.

ANGLIJOJE Terry pardawė planus angliszkos laiwynes Rusijai ir Suwieņuotoms walstijoms.

SUW. WALSTIOS. Gywenimas Floridoje yra labai sulkus, labiausei dėlto kad geležinkelo no Seeford i Tampą kompanija labai brangei už kelonę ir perwežimą ima. Smiltinga žiamė reikalauja mėsžlo, wandens ir žagrės, o tu daigtu perwežimo brangumas labai skriaudžia ukę; ūkiniukai neturi artimu wietu dėl pardowos. Tik wakarinė dalis aplink Tampą gerai tarpsta.

Popėžius atsiuntė dėl kn. McGlynno sawo palaminimą; taip-gi iszkeikimas Kenedos Knights of Labor tapė atkeltas; sako, kad kardinolas Gibbons, dabar esantis Ryme, perludyjo popėžiū, kad tamjam reikia laikytiesi daugiaus ant pusės darbininku negu kapitalistu.

Amerikoje yra daug didžtureziū: giminė Astor turi i 80 milj. dorėlu; miręs W. H. Vanderbilt paliko 200 milj. dor.; A. T. Stewart mirdamas paliko 60 milj. dor.; Jay Gould turi i 100 milj. dor.; Armour Czikagoje 15 mil. dor. Mackay turi 20 mil., tiek pat ir jo buwęs dalininkas Fair. D. O. Milis 7 milj. E. D. Morgan 30 milj.; J. G. Bennett 15 millj.; Katrė Wolfe 15 milj. O kiek yra tokiu, kurie nėko neturi! Ir dėlko nėko neturi? dėlto kad ju darbu padarynę suwartojo paminėti ir užtylėti didžiaturcei. Ateis czėsas, kada draugija atgal reikalauš tuos turtus.

9 d. kowo Broc dlyne mirė Henry Ward Beecher, kuningas Plymoutho bažnyczios; jis buwo gumęs 24 d. birželo 1813 m. Litchfielde Conn.; jo brolai ir seseris yra labai gabus, kožnas pažysta Harriet Beecher Stowe kuri paraszė: 'Dėdės Tomc grintelė'. 1834 m. jis pabaigė Amherst College, mokinosi potam Cincinnatije Lane Seminarijoje. Pirmą parapiją gawo 1837 m, Lawrenceburge Ind., po ½ metu nuėjo i Indijanopoli, kur liko iki 1847 m. Weikei jis nusikraustė i Brooklyną kaipo garsus pamokslininkas, ir ałga weikai pasikėlė iki 20000 ant metu, o 1876 jam priskirta \$ 100000. Beecherio wardas paskilbo, kada jis stojo priesz prispaudėjus nigeriū; jis juk ir i Angliją nuwyko dėl perkalbėjimo prieszininku. Bet weikei Beecheris ėmė eiti žiamyn. Jo pažintis su Moultonu ir Wiktorija Woodhull atidengė jo susinesimą su paczia Tiltono. Jo weikałas apie 'gywenimą Kristaus' nebuwo perkamas. Žmonės jo labiaus dar ėmė neužkėsti, kada jis ėmė užstawinėti kapitalistus. Beecher sawo laike buwo garsus, bet užgeso kaip koki menka taukinė žwakutė. Milijonėrei tą žmogū doriszkaai nusmaugė.

3 d. kowo Naujorke saloje Golden Rule Hall No 125 Rivington st. i 60 lietuwininku susirinko dėl 25metinio paminėjimo numetimo baudžiawu no Lietuwas. Užėmęs balsą Szlupas iszwedžiojo, kad baudžiawos Lietuwoje isigy weno, kada itasija prisidėjo prie musu, o isiwyrawo, kada Lietuwa susiglaudė su Lenkija, nės tada kuningija, ponija ir lenkiuoją urėdininkai pasirėmė ant baudžiauninko lietuwo. Parėjo politikiszkas puolis Lietuwas ir Lenkijos. — Prancuzijos 1789 m. rewolucija wisose žiamėse atsigarsėjo. Kaip lenkuose Staszyc, Koffatai ir kiti užtarinėjo numetimą baudžiawu, taip Rusijoje Turgenjew ir kiti. Lietuwoje ponai newisai malonei klausėsi apie numetimą to jungo, dėlto Raudonkrutinis juos kankino, kaip kad kita kartą Leiszys. Walnybė no baudžiawu mums duoti buwo caras prispirtas per aplinkybes gywenimo ir apmandawimą žmoniu. Atėjo dabar algine tarnystė, dideli mokescei, kariaunos tarnystė, trukumas raszto ir mokslawiecziu, priplaukimas szalawalku kacapu i Lietuvą. Tikras iszwalnyjimas no wargu pareis per pacizus darbininkus. Mės ant to pasirengiame: 1. tapdami dalywais politikos szitos žiamės; 2. susiwienydami Amerikoje dėl irengimo sawo mokslawiecziu, parėmimo beturcziu lietuwininku; 3. igywendindami lygybę stonu; 4. priwersdami kuningiją tapti tautiszka, idant rupintuosi apie dwasiszką apszvietimą žmoniu; 5. taisydamiesi ant draugijiszko perwersmo, kuris atnesz laimę itajai luomai; 6. gaiwindami tautiszką dwasę, kadagi kožna tanta susilauks sawo walnybės, kada mokės ją pasinaudoti, o žus tiktai ta, kuri nemokės waldyti sawęs. — Nors tie musu darbai eina palengwa, wienok ju waisius bus didelis! — Tada užėmė balsą lenkas Wyrzykowski, kurs lenkiszkoje kalboje iszrodė wisą nėkingumą szendyksztes lenku draugijos, sapnuojancziuos apie atbudawojimą 'ojezyznos' ant senu supuwusiu pamatu. Lenku draugija yra taip sunėkė. jusi, jogei nedywai, kad kitos giminės isz lenku juokiasi. Jokio stengimosi zengti prieszakyn, joku szwiežesniu ideju ju tarpe nėra. Łaikraszecei laizo kojias kuningijai ir pininguocziams, begė liszka purwais drabsto wienas kita. Apie pagerinimą buwio darbininko žmogaus ir mislyti yra užginta, jie sapnuoja apie ojezyzną su karaleis ir ponais! Dėlto mums darbininkams pasilieka tiktai atsiskirti no tu surugusiu patrijotu ir budawoti kitokia tėwynę, kurioje wisi butumėme lygus ir kuri mums duonos duotu! Gana klausyti szwelniu žodziu tu patrijotu, mus patrijotizmu mony ancziu, idant laiko neturėtumėme apie sawo reikalus mislyti ir juos tolaus penėtumėme sawo prakaitu. No szendien darbininkai wisi pasiēmę už ranku eikiame gelbeti sawę isz priespudžio pininguocziu, pareikalaukiamė žiamės ir pabriu, o kada tai pasieksime, pasidarys mums kitokia 'ojezyzna'. Galausei J. Kolyta iszrodė baudžiawą Amerikoje. Baudžiawa neisznyko, bet tik perkeitė sawo powyziu ir priespudis kapitolo yra daug sunkesnis už baudžiawą. Dėlto wisiems darbininkams reikia wienytiesi ir apszwiesti, idant suprasti sawo reikalus, o kada milijonai kilis priesz keletą pininguocziu, nėks tuju neiszgibės. Kuningija su pininguoczeis musu užprakaitnotą centą prageria ir persekioja darbininku užtarėjus, k. a. McGlynną. — Ant galo buwo pakeltas protestas per Szlupą priesz lenką Jerzmanowski, kuris lenkiszkuose Europos laikraszeziuose užgnė lietuwininkams traukti in Ameriką isz tos priežasties, kad jis daugiau negalės wisus piningams szelpti. Kadagi no to ponelo nei wienas lietuwis joku piningu nėkad negawo, už tokią melagystę Jerzmanauskas tapė panėkintas kaipo nėkingas melagis ir gypelnys. Tą dieną pirmsėdu buwo A. Szimkauskas, o rasztininku J. Andziulaitis.

Szitą nedelės dieną, 20 kowo, praszomi lietuwininkai susirinkti ant sju po pietu ant Rivington st. No 16, reikaluose susiwienyjimo. KOMITETAS.

HOTELIS LENKISZKAS

Leono Alberto *KRYGIERIO*

16 *Rivington st.* *NEW YORK.*

Krautuwė wyno, alaus ir kitokių gėrimu, podraug Restauracija, ir sueiginė wieta Lietuwiszku draugyseziu. Kožną subatą szwėžios deszros ir kopustai.

O'NEILL BROS

parduoda naminius daigtus, ir tai pigiausei wisame walsečiuje. Taip-gi turime sėkrowę skrynuciu ir grabu, kuriuos mės pigiaus padarome ir ant szmokeszcio duodame.

Namuose Shanks *O'NEILL BROS.*

Main st. Shenandoah Pa.

LENKISZKA APTEKA,

138½ *Division st. NEW YORK.*

parduoda wisokias gydykles szitos žiamės ir isz swetur. Ligoniams duodama yra patarmė. Reikaŭaujantiems siunciu gydykles ir i farmas.

Dr. K. Smakowski.

KRAUCZISZKAS KROMAS.

Drapanas dėl draugyseziu galima ganti; prekia 12 procentu pigia is ne kad pas kitus tamė mēste. Kas mėnesis pareina abrozai naujos mados, taip kad didis ir mažas gali naujusia madą pasirinkti. Darbas yra dailiausias ir be jokių klaidu. Užsipraszau draugus ir pažystamus pas

lawę. *S. Main st. Shenandoah Pa.*

Andrius GRYNEWYCZIUS

MIEŁDAŻIO KRAUCZISZKAS KROMAS.

Darau uniformas ir kitokias drapanas; prekia yra nuderiamą; drapanos tiktai ant orderio. Drangyseziu drapanas galima gauti wisokios mados.

6 *E. Centre st. Szenandoryje.*

J. MIEŁDAŻIS,

Edm. S. T. SIENKEWYCZIUS
ir

Jono *STEPONAICZIO*

Lietuwiszkas Salunas.

Wynas, Lagerinis alus, Biljardas ir gardus užkandys dykai.

88 *Hester St. NEW YORK.*

UŻNIAMUMIECZEI pas UŻNIAMU-NIETI!

Ateikite aplankyti mano walgiu kromę, o nepasigailėsite. Taworai yra szwieži, geri ir pigus.

KAZYS BUTKEWYCZIUS.

ant *Main st. priesz paczlę*

Shenandoah Pa.

ATSAKAS SZENANDORISZKIAMS.

Asz nekalts, kad pereitas numeris L. Bałso nepateko i rankas nekuriu skaitytoju. Yra paduotas skundas ant Szenandorio pacztoriaus, bet neturiu dar atsakymo, wienok bus iszjieszkota, kur dingo Bałsas.

Kningos ant pardavimo.

REDYSTEJE Liet. BALSO, 43 Spring st. New York.

Auszros Kalendorius ant 1885 ir 1886 m. po 25 centus.

Tėwynainiu giesmė Wyturio 15 centu.

Oszkabalų dainos 25 centu.

Lietuwiszkas sziupinis 15 centu.

Drazdausko swėtiszkos ir szwentos giesmės 15 centu.

Miglowaros dainos 25 centai.

Nėrio pamokšai apie gaspadorystę 25 centai.

Auszra 1883-85 m. po pusantrą dorėlo, o 1886 m. už 4 num. 80 c.

Žirgas ir waikas Jono Basanawycziaus 25 centai.

Witoloranda Kraszewskio, dwiejose kningose, 75 centai.

Užduotynas, norintiems pasimokinti rokundu, 40 centu.

ABECŲLA ir taip mokintuwė dėl waiku, isz kurios yra galima iszmokti skaityti, raszyti, suprasti gamtos atsitikimus ir iszmokinti wisus poterius. 30 centu.

Keli žodžei apie auginimą. 25 centai.

Iszganymas wargdienio, 18 centu.

Musu žydai ir kaip no anu turime gintiesi, 25 centai.

Politikiszka tragėdija PATKULIS 25 centai.

A. OWENS,

No 18 ir 20 S. Main st. Shenandoah Pa

Krautuwė miltu, mėsos, szieno. taip-gi ir kitokiu daigtu tinkancziu prie namu ir stalo. Taip-gi didelė wertynė pigiu materiju dėl drapanu. Teisinga woga ir pigiausia wieta dėl lietuwininku. Eikit ir persikanokite!

A. OWENS.

THOMAS SLATTERY

CZEBATU ir CZEWERYKU KROMAS pigiausias mēsta. Dėl sulopymo primu pagal reikaļā,

namuose Beddels Brick,

W. Centre st. Shenandoah Pa.

P. BARTIKOWSKY,

252 & 254 East Market Street,

Wilkes - Barre Pa.

Aukso ir sidabro taworai, Amerikiszki ir swetimu žiamiu dziegorėlei, drapanos, skrybėlės, kepurės, czebatai ir czewerykai, walgymiai randasi mano krome. Ateikite ir neapsigausite wisą pirkdami pas manę!

P. BARTIKOWSKY.